

AVRUPA MUHİBLERİ CEMİYETİ

Aydınlık Dergisi, 9 Aralık 2001, No.751

Yıldırım Koç

Ulusal Bağımsızlık Savaşımız döneminde İngiliz Muhibleri Cemiyeti vardı. Mustafa Nihat Özön'ün Osmanlıca-Türkçe Sözlük'üne göre, "muhibb", muhabbetli, seven, sevişen demekmiş. Şimdi de gayriresmi bir Avrupa Muhibleri Cemiyeti var. Bir başka ülkenin muhibbi olursanız, bunun şahsınıza sağladığı bazı kısa süreli yararlar olabilir; ancak hem ülkeye, hem de uzun vadede kendinize zarar verirsiniz. Muhib Cemiyeti kurarsanız, sizden aidat almazlar; aksine size para öderler. Karşılığında da bayrak çektirirler.

Avrupa Muhibleri Cemiyeti, IMF'nin patronu Avrupa Birliği konusunda işçi sınıfını aldatmak için, Avrupa Birliği'ne girildiği taktirde Türkiye'de çalışma mevzuatının demokratikleştirileceği ve Avrupa işçi sınıfı ile dayanışmanın geliştirileceği yalanlarını söylüyor. Bu amaçla da Avrupa Birliği'nin Türkiye'ye ilişkin ilerleme raporlarındaki bazı bölümleri ve Türkiye tarafından 2001 yılında Avrupa Birliği'ne verilen "Avrupa Birliği Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı" gösteriyor.

Gerçekten de Ulusal Program adı verilen metinde kısa vadeli hedefler arasında "İş Güvencesi Yasa Tasarısı'nın yasalaşması öngörülmektedir" denilmektedir. Orta vadeli hedefler arasında da şu sözler yer almaktadır: "Sendikal haklarla ilgili mevcut sınırlamaların gözden geçirilmesi, hak grevi yapılmasına olanak tanınması için Anayasa'nın ilgili maddelerinin yeniden düzenlenmesi." "Sendikal hakların 87 ve 98 sayılı ILO Sözleşmeleri uyarınca ve Avrupa Sosyal Şartı doğrultusunda yeniden düzenlenmesi."

Bu cümleler son derece önemli yükümlülüklerdir. Bu cümleleri bu metne koyanlar ülkemizin demokratikleşmesini isteyen iyi niyetli kişilerdir. Ancak tekrar tekrar vurgulanması gereken bir nokta var. Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne uyum sürecinde bu değişiklikleri yapma yükümlülüğü bulunmuyor. Hükümet bu sözleri Ulusal Program adı verilen metne koysa bile, bunların yerine getirilmemesi durumunda hiçbir yaptırım söz konusu değildir; çünkü bunlar Avrupa Birliği müktesebatında yoktur. Diğer bir deyişle, Türkiye'nin uymakla yükümlü bulunduğu Avrupa Birliği mevzuatı içinde iş güvencesi, 87 ve 98 sayılı ILO Sözleşmelerinde yer alan hak ve güvencelere ilişkin düzenlemeler ve hele hele hak grevi hakkı bulunmamaktadır.

Avrupa Birliği Kurucu Antlaşması'nın 137. maddesi 1. fıkrası şöyledir:

"...Topluluk, aşağıdaki alanlarda Üye Devletler'in faaliyetlerini destekler ve tamamlar:

- İşçilerin sağlık ve güvenliğini korumak için özellikle çalışma ortamının iyileştirilmesi;
- Çalışma koşulları;
- İşçilerin bilgilendirilmesi ve işçilere danışılması;
- 150. madde hükmü saklı kalmak kaydıyla, işgücü pazarından dışlanan kişilerin entegrasyonu;
- İşgücü pazarı fırsatları ve işyerlerinde muamele açısından kadınlar ve erkekler arasında eşitlik."

Diğer bir deyişle, Avrupa Birliği ancak bu konularda düzenleme yapabilir. Ayrıca, bu düzenlemelerde küçük ve orta işletmelere zarar verilmesine yol açılmaz. Aynı maddenin 2. fıkrası şöyledir:

“Bu amaçla Konsey, yönergeler aracılığıyla, her Üye Devlet’ten elde edilen koşulları ve teknik kuralları göz önüne alarak kademeli olarak yürürlüğe koyulması için asgari koşulları belirler. Bu yönergelerde, küçük ve orta ölçekli işletmelerin kurulmasını ve gelişmesini engelleyecek şekilde idari, mali ve hukuki sınırlamalara yer vermekten kaçınılır.”

Aynı maddenin 6. fıkrası ise Avrupa Birliği’nin ücretler ve sendikal haklar konusunda düzenleme yapamayacağını belirtmektedir:

“Bu madde hükümleri ödemelere, dernek kurma, grev yapma ve lokavt uygulama haklarına uygulanmaz.”

Diğer bir deyişle, Ulusal Program adı verilen metinde yer alan sendikal haklara ilişkin yükümlülüklerin yerine getirilmesi zorunlu değildir. Avrupa Birliği mühtesebatında 158 sayılı ILO Sözleşmesine uygun bir iş güvencesi de kesinlikle yoktur. Bu sözler yerine getirilmediğinde de kimse bir tepki göstermemektedir.

Peki, bazı iyiniyetli insanların büyük çabalarıyla Ulusal Program’a konulan bu sözler pratikte kime yarıyor? Pratikte, Avrupa Muhibleri Cemiyeti’ne ve bilerek-bilmeyerek AB propagandası yapan diğer kesimlere yarıyor. Sanki Avrupa Birliği demokrasi ve işçi hakları getirecekmiş gibi bir yalana dayanak olarak bunları gösteriyorlar. Avrupa Muhibleri Cemiyeti üyeleri, ya cehaletlerinden, ya da aldıkları para karşılığında bu yalanı tekrarlayıp duruyorlar.

Tekrar belirtiyorum: Avrupa Birliği’ne uyum sürecinde sendikal hak ve özgürlüklerde hiçbir genişleme yapılması gerekmemektedir. Avrupa Birliği mühtesebatında (mevzuat bütünlüğünde) bu konuda hiçbir düzenleme yoktur ve olamaz. Avrupa Birliği’ni kuran temel antlaşma bunu yasaklamaktadır.